

1. cu. æquatur 16. rebus \bar{p} . 21. tunc hæc non potest solui per præcedens capitulum sed ad- demus 27. vtrique parti & fiet 1. cu. \bar{p} . 27. æqualia 16. rebus \bar{p} . 48. quare cum proportio 48. ad 16. fit tripla, & \bar{R} . cubi- ca 27. est 3. igitur diuidemus 1. cu. \bar{p} . 27. per 1. co. \bar{p} . 3. & exi- bit 1. cen. \bar{m} . 3. co. \bar{p} . 9. diuidemus etiam 16. res \bar{p} . 48. per 1. co. \bar{p} . 3. exit. 16. igitur 1. cen. \bar{m} . 3. co. \bar{p} . 9. æquatur 16. igitur 1. cen. æquatur 3. co. \bar{p} . 7. quare res valet \bar{R} . $9\frac{1}{4}$. \bar{p} . $1\frac{1}{2}$. & ita de aliis. Et scias quod numerus qui additur vel diminuitur est semper cubus.

Secunda regula est quod si potes diuidere numerum rerum in duas partes ita quod multiplicata vna per \bar{R} . alterius proueniat numerus, tunc facta tali diuisione acci- pe $\frac{1}{4}$. partis cuius erat accipienda \bar{R} . & ip- sum adde alteri numero, & totius accipe \bar{R} . cui adde dimidium \bar{R} . partis cuius acci- pienda erat \bar{R} . & aggregatum est valor rei. exemplum 1. cu. æquatur 20. co. \bar{p} . 32. tunc quia ex 20. possunt fieri duæ partes quæ sunt 16. & 4. ex quarum multiplicatione vnus in \bar{R} . alterius fit 32. (nam ex 16. in 2. \bar{R} . 4. quæ est altera pars fit 32.) igitur hoc stante accipe $\frac{1}{4}$. de 4. cuius est accipien- da \bar{R} . & est 1. & adde 1. ad 16. fit 17. accipe \bar{R} . 17. & ei adde 1. dimidium \bar{R} . 4. fit \bar{R} . 17. \bar{p} . 1 valor rei.

Aliud exemplum 1. cu. æquatur 29. co. \bar{p} . 52. quia igitur ex 29. possunt fieri duæ partes ex quarum vna quæ est 13. in \bar{R} . al- terius quæ est 4. \bar{R} . 16. fit 52. nam 13. in 4. facit 52. igitur accipe $\frac{1}{4}$. de 16. quod est 4. adde ad 13. fit 17. accipe \bar{R} . 17. cui adde 2. dimidium \bar{R} . 16. fit valor rei \bar{R} . 17. \bar{p} . 2.

Aliud si dicat 1. cu æquatur 65. co. \bar{p} . 8. quia igitur ex 65. possunt fieri duæ partes & sunt 64. & 1. ex quarum vna in \bar{R} . al- terius fit 8. capiam $\frac{1}{4}$. de 64. cuius erat acci- pienda \bar{R} . & est 16. addo 1. alteram par- tem fit 17. cape \bar{R} . 17. & ei adde 4. dimi- dium \bar{R} . 64. fiet valor rei \bar{R} . 17. \bar{p} . 4.

Aliud 1. cu. æquetur 23. co. \bar{p} . 28. tunc quia diuiso 23. in 16. & 7. \bar{R} . 16. quæ est 4. ducta in 7. facit 28. ideo capiam $\frac{1}{4}$. de 16. quod est 4. addo ad 7. fit 11. capio \bar{R} . 11. & ei addo di- midium \bar{R} . 16. quod est 2. fit valor rei \bar{R} . 11. \bar{p} . 2. & quod hoc fit verum patet nam

Res \bar{R} . 11. \bar{p} . 2.
23.
23. Res \bar{R} . 5819. \bar{p} . 46.) differentia.
Cubus \bar{R} . 5819. \bar{p} . 74.) 28.

23. res sunt \bar{R} . 5819. \bar{p} . 46. & cubus est \bar{R} . 5819. \bar{p} . 74. igitur differentia est 28. qua- re 1. cu. æquatur 23. rebus \bar{p} . 28. quod est probandum.

Et similiter si dicas quod 1. cu. æquatur rebus 24. \bar{p} . \bar{R} . 6. \bar{p} . 12. numero, diuides nu- merum rerum in 24. & \bar{R} . 6. ita quod \bar{R} . ducta in \bar{R} . alterius partis quæ est \bar{R} . 24. facit 12. cape igitur $\frac{1}{4}$. 24. quod est 6. adde ad \bar{R} . 6. alteram partem fit 6. \bar{p} . \bar{R} . 6. huius accipe \bar{R} . v. quæ est \bar{R} . v. \bar{p} . 6. cui adde di- midium \bar{R} . 24. quod est \bar{R} . 6. fiet valor rei \bar{R} . v. 6. \bar{p} . \bar{R} . 6. \bar{p} . l. \bar{R} . 6. huius 1. cu. æ-

quabitur rebus 24. \bar{p} . \bar{R} . 6. \bar{p} . 12. nu- mero.

Tertius modus est quod cum fuerint duo numeri producentes numerum æquationis quorum vnus eorum sit \bar{R} . aggregati ex nu- mero rerum & reliquo numero, tunc nume- rus ille qui est \bar{R} . erit valor rei. Exemplum 1. cu. æquatur 24. \bar{p} . 32. co. tunc valor rei est 6. quia diuiso 24. per 6. exit 4. qui ad- ditus ad 32. facit 36. quadratum de 6. & si- militer 1. cu. æquatur 24. \bar{p} . 10 co. res va- lebit 4. quia diuiso 24. per 4. exit 6. qui additus ad 10. facit 16. quadratum de 4. Et ita 1. cu. æqualis 24. \bar{p} . 61. co. res vale- bit 8. eò quod diuiso 24. per 8. exit 3. qui additus ad 61. numerum rerum facit 64. quadratum de 8. & ita 1. cu æquatur 24 \bar{p} . 575. co. quia ponendo 24. valorem rei si diuidatur 24. per 24. exit 1. qui additus ad 575. facit 576. quadratum de 24.

C A P V T XXXII.

De capitulo cubi & census equalium nu- mero & est generale habens vnam exceptionem tantum.

CVba in hoc capitulo $\frac{1}{3}$. numeri cen- suum & productum dupla, & hoc du- platum minue à numero quem habes & de residuo fac duas partes ex quarum multi- plicatione producat cubus census tertie partis numeri censuum, illarum partium acci- pe \bar{R} . cubicas & eas iunge simul & ab his minue $\frac{1}{3}$. numeri censuum & quod aggregatur est valor rei. exemplum 1. cu \bar{p} . 6. cen. æquatur 36. dico cuba 2. tertiam partem censuum fit 8. dupla fit 16. detrahe à 36. fit 20. fac. igitur de 20. duas partes ex quarum multiplicatione producat 64. & partes erunt 16. & 4. accipe igitur \bar{R} . cu. 16. & 4. & iunge simul fient \bar{R} . cu. 16. \bar{p} . \bar{R} . cu. 4. ab his minue 2. tertiam partem censuum fiet valor rei \bar{R} . cu. 16. \bar{m} . 2. \bar{p} . \bar{R} . cu. 4. & est hoc capitulum ferme conuersu. 2.

Alius modus est vt conuertas capitulum hoc in capitulum cubi æqualis rebus & nu- mero deinde inuenias æquationem per ca- pitulum 21^m & ab ea minue $\frac{1}{3}$. numeri cen- suum. exemplum, aliquis dixerit multiplica- ui numerum in suam \bar{R} . \bar{p} . 3. & prouenit 21. tunc supponemus illum numerum fore 1. cen. qui multiplicatus in \bar{R} . suam \bar{p} . 3. pro- ducet 1. cu. \bar{p} . 3. cen. & hoc æquatur 21. quare sequendo capitulum 21^m in sua con- uersione accipe $\frac{1}{3}$. de 3. numeri censuum quod est 1. & cuba fit 1. adde ad 21. fit 22. quadra etiam 3. numerum censuum fit 9. accipe $\frac{1}{3}$. eius quod est 3. & multiplica in 1. quod est $\frac{1}{3}$. numeri censuum fit 3. detra- he ex 22. remanet 19. habebis igitur 1. cu. æqualem 3. co. \bar{p} . 19. fac igitur de 19. duas partes ex quarum multiplicatione pro- ueniat 1. cubus tertie partis numeri rerum & erunt partes $9\frac{1}{2}$. \bar{p} . \bar{R} . $89\frac{1}{4}$. & $9\frac{1}{2}$. \bar{m} . \bar{R} . $89\frac{1}{4}$. harum \bar{R} . cubicæ iunctæ detracto $\frac{1}{3}$. numeri censuum facient valorem rei, igitur res valet \bar{R} . v. cu. $9\frac{1}{2}$. \bar{p} . \bar{R} . $89\frac{1}{4}$. \bar{m} . 2. \bar{p} . \bar{R} .